

"זה כאב לי הרבה יותר מאשר פציעת בני שאול ליד התעלה!"

למה לא אמרו

(המשך מעמוד 23)
ההסתדרות, אחד בשם פרנס, מנהל סניף היבשתיים כאן בטבריה.

"באמצע המסיבה התחיל ויכוח בין שתי קבוצות בנינו. אחת רצתה לפתוח את הטליוויזיה התנגדו. הויכוח הפריע למסיבה, והאחרים התנגדו. הויכוח הפריע למסיבה, ואז התעצבן פרנס וצעק לנו: 'פשיסטיים! תחזרי לארץ שבאת משם, הוא צעק עלי, ומה את מחפשת פה בארץ?' לא ענית לו מילה, אבל זה כאב לי."

צבי פרנס מסר את גירסתו שלו על ה"תקרית": "סילביה רוסו אמרה לי שלא מעניין אותה התנים שלנו. הרגשתי שאני מקבל התקפת לב, אך לא אמרתי לה מה שהיא טוענת שאני אמרתי."

נלך אל הערבים

אברהם גרונושטיין, מהנדס בניין בן 45 הנשוי גם הוא לנוצריה, כבר עזב את מרכז הקליטה לפני זמן מה. מה שיש לו לספר, אינו אלא טבעי, וניתן היה לצפויה מראש: "כמרים מנצלים את הדיכאון שלנו, מספר הוא. התקשרו אלינו, וניהלו איתנו כמה שיחות. אשתי סיפרה לכמה חברות שלה, שנשארו במרכז הדיכאון. אחת מהן הלכה לשגרירות בתל-אביב וביקשה לחזור. מובן שהסכימו. בין זוגות אחרים נוצרו סיכוכים קשים בגלל הרבנים האלה."

בין הרבנים מבפנים והכמרים מבחוץ, נשחקים עצביהם של העולים החדשים. אני סובלת מאוד מזה שבעלי לא יכול למצוא עבודה בגליל, מספרת מרגטה מונטיאנו, אקדמאית ירוקת-עיניים ועדינת מראה. "אבל אני לא מתכוננת להתגייר. אני לא דתייה, אבל אני לא מבינה מה בוער. למה דוחפים אותי? אני גם לא מוכנה לשכנע את הבן שלי שיתגייר כשהיה בן 12 — שיחליט בעצמו. שמעתי שלא יקבלו אותו לבית-ספר אם לא יעשו לו ברית-מילה. אז שלא יקבלו. אני לא אאנוס אותו. שילך ללמוד עם ילדים ערביים."

למרות התקיפות שהיתה בדבריה, ניכר במרגריטה כי היא נרגשת ביותר: "בש-בילי הרב הוא בן-אדם מכובד לא פחות מכומר. אז למה דורשים ממני שאני אלך לשקר אותו, להגיד לו שאני מאמינה בדת היהודית — כשזה לא נכון?"

"יש לי רושם שנפלנו מהפח אל הפחת, כשבאנו לישראל, מוסיף בעלה יוסף, סכ-גאי אלקטרוניקה. "אני לא יכול לבקש מי אשתי שתתגייר. זה עניין של מצפון. מל-בד זה אני לא רואה בגיורה פיתרון למצב. תמיד יזכירו לבן שלי שאימו נוצריה."

יוסף מונטיאנו מריר במיוחד: "הלכתי לחפש עבודה, מספר הוא. הייתי בחברת האלקטרוניקה אלירון בחיפה. הפקיד שאל אותי כמה שאלות — וגם על הדת של אשתי. אמרתי לו נוצריה, בלי לחשוב על זה בכלל. הוא פתח זוג עיניים נדהמת."

"בזוג נגמר העניין. עברו יותר משלושה שבועות, ולא קיבלתי שום תשובה. הלכתי למקום נוסף, מילאתי גם שם המון ספטים. שאלות, שאלות בלי סוף. יותר גרוע מ-זוהי הדמוקרטיה בישראל, שאלה באנו — שאי אפשר לקבל כאן עבודה בגלל שאשתי נוצריה?"

לקראת

התפוצצות

ש עשרה המשפחות הנמצאות כי רגע בטבריה חייבות להדליק את אזהרה אדום: שכן מחשבת כאן פגיעה חמורה ביותר במאמצי העלייה, כפי ש-עמד על כך מנכ"ל משרד הקליטה, הילל אשכנזי. הבעייה לא ניתנת לפיתרון בי-מיסגרת הסטאטוס-קו הקואליציוני הנוכחי. סיבה אחת לכך היא, שמוצדקת מאוד ה-טענה כי גם אם תתגיירה הנשים הנוצריות, לא תשכח להן הסביבה את מקורן, והן לעולם לא ייקלטו בשלמות.

סיבה שנייה, וחשובה יותר, היא כי אני שים אלו לא עלו לארץ על-מנת להשתעבד לתלתיבים המנוגדים להכרתם. גם אלו מי-בין הנשים שאינן דתיות, אינן מוכנות ש-ידחפו אותן אל הידות בכוח. בעליהן, במרבית המקרים, תומכים בנשותיהם, אי-גם מבינים את בעיית מקור כוחה של ה-קואליציה בישראל. התוצאה: מכל 16 ה-משפחות המעורבות, לא הסכימה עד עתה אפילו אחת לשידולי הרבנים להתגייר.

לעומת זאת, חושבות כבר אחדות על הגירה לארץ אחרת, קצת פחות קדושה.

לכדוק את מקור הידיעות, שפורסמו בכל העיתונות ושטרחו לציין כי עזר וייצמן נהג במכוניתו במהירות שלא עלתה על 30 קמ"ש.

מהירות נקבעה

שניה אחרי התאונה

מקור הידיעות היתה אותה שכנה, ה-מתגוררת בדרך הראשונים 86, שמול ביתה אירעה התאונה. סיפרה סוניה רולניצ'קי לכתבת העולם הזה: "עזר לא אשם. הוא באמת נסע במהירות קטנה. אולי 40 קילור-מטר לשעה לכל היותר. גלרט, שברח מה-מכונית שבאה מולו, ממש עלה עליו. עזר בלם את המכונית אבל מן המכה טל הבלי-מה התהפך גלרט, רגליו פגעו בשמשה ה-קדמית של המכונית וניפצו אותה. אחר-כך הוא הועף למרחק של שלושה מטרים על הכביש. מן החבטה נפתח ראשו."

בעדות יפה זו יש רק פגם אחד. כי ב-תחילת דבריה אמרה סוניה רולניצ'קי כי "יצאתי מהבית שניה אחרי התאונה וראיתי מה שקרה". אפילו אשה חרת-מבט עלולה להתקשות בניחוש מהירות נסיעה של מכו-נית, כשהיא רואה אותה שנייה אחרי ש-היא נעצרת.

אין לשכוח שכל התאונה התרחשה ב-חשיכה. אפילו אדם מנוסה בהערכת מהירות נסיעה של מכונית יתקשה להעריך מהירות בחשיכה.

עוד יותר מזאת: העובדה שבנימין גלרט, אחרי שנפגע עלידי מכוניתו של עזר, הוטח אל שמשת המכונית ומשם הושלך קדימה אל הכביש למרחק של שלושה מטרים מ-מקום עצירת המכונית, שוללת את האפש-רות שהוא פגע במכונית בצידה. אין אפי-שרות לפגיעה כשם שאירעה, אלא בחבטה חזיתית וכשמחירות המכונית הפוגעת גוד-לה מ-30 קמ"ש.

עובדות אלה אין בהן להצביע כמלוא נימה על מידת אחריותו של עזר וייצמן ל-תאונה, אבל הן פוסלות מראש את כל ה-נסיונות שנעשו לזכותו בדיון, לפני שנערך דיון יסודי וממצה בתאונה בפני שופט.

עד כאן סיפור התאונה. עזר היה מוערב בה באורח מיקרי — כשם שכל נהג אחר יכול היה להיות מעורב בתאונה זו או דומה לה במקומו. יתכן שדחקא נסיון מ-ואכזרי זה, לימד את עזר כי טיעונו ב-עבר, כאילו מרבית התאונות הקטלניות נג-רמות באשמת הגורם האנושי, לא היו מבר-ססים כל כך. מתנגדיו של עזר ב"חוכמים על גורמי התאונות טענו בזמנו, כי כל תאונה קטלנית היא צירוף של נסיבות מיק-ריות, בהן נוטלים חלק המכוניות, מצב ה-כביש והגורם האנושי — כשדחוקא גורם זה הוא האחרון ברשימה.

אולם ברגע בו נודע דבר התאונה, החל

(המשך מעמוד 19)
יתכן שידיו של עזר איהרו להגיע, לכן לא ניתנו לו העצות המתאימות בזמן. עובדה היא שכל אותה שעה, בה טילפן ל-ידידיו, שכב בנימין גלרט הישיש והפצוע על הכביש, קרוב לשלושת רבעי שעה. "הזקן שכב על הכביש וחירחר במשך כ-15 דקות", סיפר עזר-ראיה. "המשטרה הגיעה למקום רק אחרי חצי שעה. אמבר-לנס הגיע רק אחרי 45 דקות. יתכן שאם היו לוקחים אותו בזמן, אפשר היה עוד לעשות משהו בשבילו."

"כשהגענו למקום התאונה וזיהינו כי ה-נפגע הוא חמי", סיפרה ורה גלרט, אשתו

הפמליה עזר וייצמן (מימין) מגיע להלווייתו של קורבן התאונה בנימין גלרט, כשהוא מרכיב משקפי טייס כהים וחובש לראשו כומתה כחולה. לידו נראים עוזריו, שבאו עימו להלווייה. התמונה צולמה דקות מספר אחרי ההספד לגלרט.

סיפור אחר, עגום ומכוער יותר, שנועד להמעיט מערך התאונה ולנקות את עזר וייצמן מכל אשמה, עוד בטרם סיימה ה-משטרה את חקירתה בפרשה.

אם אשם עזר וייצמן במידה פחותה או רבה יותר בדריסת אדם — זאת יקבע בית-המשפט, בנינו יישפט עזר וייצמן. הנסיו-נות לנקות ולטהרו הוסיפו יותר משגרעו מחומרת התאונה.

תחילה באה הידיעה בשידורי ישראל, בה נמסר כי אדם נדרס למות בתאונה בה היתה "מעורבת מכונית בה נהג עזר וייצ-מן". עצם הניסוח העיד על כוונת החיפוי של המנסחים: כאילו היתה זו המכונית ה-אשמה בדריסה, ורק במקרה נהג בה אדם ששמו עזר וייצמן.

אחר-כך באו הידיעות בעיתוני יום שני השבוע. כמעט כל הכותרות היו זהות. נמי-סר בהן באותיות גדולות כי "ישיש נדרס למות" ורק בכותרת-מישנה קטנה נאמר כי הדורס היה עזר וייצמן. הצהרונים בכלל הצניעו את הידיעה בעמודיהם הפנימיים, כאילו אין בה כל חשיבות ציבורית.

חמור יותר מאשר צורת הפירסום היה סיגנון הפירסום. כל העיתונים מצאו לנכון להדגיש כי עזר וייצמן "נסע לאט, בצד ה-ימני של הכביש, ובלם במלוא העוצמה כי-אשר ראה את העלול לקרות". איש אינו בא לטעון כי עזר אשם בדריסה. עובדות מעין אלה יכול לקבוע רק בית-המשפט. אולם התיאורים בעיתונות ניסו לטהר את עזר מכל אשמה עוד לפני שנערך המשפט. מאחר שאיש ממפרסמי הידיעות לא היה נוכח במקום בשעה שהתאונה קרתה, כדאי

של מיכאל, "שאלתי מדוע לא עושים שום דבר? איפה האמבולנס? אמרו לי שכבר טילפנו למגיד-דוד אדום ולמשטרה. בינתיים עצרו משאית שעברה במקום וניסו להעמיס עליה את אבא. אז התברר שיש למשאית חקר בגלגל. הורדנו אותו מהמשאית ורק אז בא האמבולנס."

עזר וייצמן מסר עדות לוטורים שהגיעו למקום, נעצר כחוק ושוחרר במקום בערבות. אחרי שהוסע לביתו, שלח את אחד משכניו לבית משפחת גלרט, לשאול אם יוכל להש-תתף בלחייתו של הזקן שנהרג, שעמדה להיערך למחרת היום. כשענה בחיוב, יצא לבית המשפחה בנהדר-סקו. "מייד כשהגיע אלינו הוא התיישב והתחיל לבכות כמו ילד", סיפר בנו של מיכאל גלרט. "הוא ישב ככה במשך שעות ארוכות ולא הוציא מילה. כשראיתי שהשעה 11 בלילה, אמרתי לו: 'די, מספיק. אולי תלך כבר הביתה.' אז הוא קם והלך."

נסיון טיהור

לפני משפט

למחרת השתתף עזר בהלחיתו של בני ימין גלרט. הוא הובא לבית-העלמין ב-מכונית נהוגה בידי עוזרו במסלגה, כש-הוא חובש כיסה כחולה. הוא לחץ בחוזקה את ידי הבן, מיכאל, והביע בפניו את תנ-חמומו. סיפר גלרט האיש לשעבר על עזר: "התקשרתי אליו כדי להציע לו עזרה. הוא לא היה זקוק לה. אבל הוא אמר לי: 'תאמין לי שזה כואב לי יותר משכאב לי כשנפצע בני שאול בתעלה.'"

בהלווייה עזר וייצמן ניצב בין המנוח גלרט, בשעת ההלווייה. עזר ביקש רשות ממשפחת ההרוג לקחת חלק בהלווייה.